

Parcs i Jardins
Institut Municipal

Metodologia de treball en jardineria

PODA DE TANQUES VEGETALS

Ajuntament de
Barcelona

Parcs i Jardins

Parcs i Jardins

Departament de Formació

Parcs i Jardins de Barcelona, IM.

Metodologies de Treball en Jardineria. Poda de tanques vegetals de Rossend Font està subjecta a una llicència de **Reconeixement – No comercial – Sense obra derivada (by-nc-nd)**. Es permet copiar i redistribuir qualsevol explotació de l'obra, sempre que se'n citi la font, i sempre que no tingui finalitats comercials i no se'n distribueixi cap obra derivada.

[Reconeixement - No comercial- Sense obra derivada 4.0 internacional de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Contingut tècnic:

Rossend Font

Redacció:

Cristóbal Blaya, Rossend Font,
Ramón Jiménez i Berta Marcé

Revisió tècnica:

Cristóbal Blaya, Octavi Borruei, Rossend
Font, Ramón Jiménez, Susana López, Berta
Marcé i Joan Bernat Martín

Disseny gràfic i maquetació:

Departament de Formació

Hi han col·laborat:

Departament de Formació Interna
Direcció de Conservació
Programa de Biodiversitat
Departament de Prevenció de Riscos Laborals
Departament de recursos, Equip Motor

Revisió:

22/03/22

29/08/22

ÍNDIX DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ	6
1.1. OBJECTIU.....	6
1.2. ÀMBIT D'APLICACIÓ	6
1.3. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA	6
1.4. CONSIDERACIONS GENERALS	7
1.4.1. Influència de les hormones vegetals en el desenvolupament de la planta.	7
1.4.2. Parada vegetativa	8
1.4.3. Geotropisme.....	8
1.4.4. Vigor.....	9
1.4.5. Models de desenvolupament.....	10
1.4.6. Arquitectura de l'arbre o l'arbust.....	11
1.4.7. Ritme de creixement	11
1.4.8. Les arrels.....	13
1.5. CARACTERÍSTIQUES DE LES TANQUES VEGETALS	14
1.5.1. Les tanques vegetals	14
2. METODOLOGIA DE TREBALL PER A LA PODA DE TANQUES VEGETALS.....	21
2.1. LA PODA DE LES TANQUES VEGETALS	21
2.1.1. Consideracions generals.....	21
2.1.2. Èpoques i freqüències de la poda	22
2.1.3. Principals factors que influeixen en la poda	23
2.1.4. Qualitat dels talls	25
2.1.5. Selecció de branques.....	27
2.2. TIPUS DE PODA.....	28
2.2.1. Poda de manteniment	28
2.2.2. Poda en verd.....	28
2.2.3. Poda d'aclarida.....	36
2.2.4. Poda de reformació	41
2.2.5. Poda de formació	42
2.2.6. Poda informal	43
2.2.7. Poda de vivaces	45
3. TREBALLS PER FER DESPRÉS DE LA PODA DE LES TANQUES VEGETALS	46
4. LA BIODIVERSITAT EN TANQUES VEGETALS.....	47

5. ASPECTES GENERALS DE SEGURETAT I PREVENCIÓ	48
6. EINES MANUALS I EINES ELÈCTRIQUES	52
7. ANNEXOS	54
Annex 1: EINES MANUALS	54
Annex 2: EINES ELÈCTRIQUES	55
Annex 3: ESTRUCTURES MÒBILS UTILITZADES EN LA PODA.....	56
Annex 4: EINES MANUALS I VEHICLES DE NETEJA I RECOLLIDA.....	58
Annex 5 : VEGETACIÓ INTERESSANT PER A LA FAUNA	62
Annex 6 : OCELLS DE SOTABOSC	63
Annex 7 : SENYALS INFORMATIVES	64
8. GLOSSARI	65

1. INTRODUCCIÓ

1.1. OBJECTIU

Conèixer les diferents tècniques de poda per assegurar el bon desenvolupament de les tanques vegetals.

1.2. ÀMBIT D'APLICACIÓ

En tots aquells àmbits on s'hagi de fer el manteniment de parcs, jardins o zones verdes gestionades per l'Institut Municipal de Parcs i Jardins de Barcelona.

1.3. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA

PMA/11	<i>Gestió de residus a les zones verdes.</i>
	<i>Manual de prevenció de riscos laborals en jardineria</i> , editat pel Departament de Prevenció propi.
NTJ 07F	<i>Arbusts</i>
NTJ 07G	<i>Mates i subarbusts</i>
NTJ 14D	<i>Manteniment de plantacions arbustives</i>
	<i>La taille raisonnée des arbustes d'ornement</i> (Pascal Prieur), Éditions Ulmer. Édition 2006
	<i>Les plantes grimpantes. Un jardin à la verticale</i> (Rene Pronovost), Éditions Continuité
	<i>Guia per la selecció d'espècies de verd urbà. Jardineria</i> (Col·lecció Documents de Treball. Sèrie Territori), Diputació de Barcelona. Edició 2015
	<i>Planter des haies</i> (Dominique Soltner), 11a Édition, 2018 Collection Sciences et Techniques Agricoles
	<i>La poda de los árboles ornamentales</i> (Emmanuel Michau), Ediciones Mundi Prensa, 1987
	<i>La poda de los árboles ornamentales</i> (Christophe Drénou), Ediciones Mundi Prensa, 2000
	<i>Poda pràctica</i> (Fiona Hopes), editat per Blume, 2006
	<i>Enciclopedia de la poda</i> (Christopher Brickell - David Joyce), Royal Horticultural Society, editat per Blume, 1997
	Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, Llei de protecció dels animals.

1.4. CONSIDERACIONS GENERALS

1.4.1. Influència de les hormones vegetals en el desenvolupament de la planta

Els principis generals de la poda es basen en l'equilibri que s'estableix entre el sistema aeri i el sistema radicular, i la interrelació entre ells.

Les principals hormones vegetals o fitohormones que estan estretament relacionades amb la poda són les següents:

Les auxines

Són les responsables de l'estimulació de les gemmes apicals i la dominància apical. Les auxines afavoreixen la divisió cel·lular i el creixement.

Es sintetitzen en les gemmes apicals de les plantes i a les branques amb fulles joves (punts de creixement). Poden distribuir-se per les tiges i migrar fins al coll de l'arbust o de l'arbre i arribar fins a les arrels, afavorint el desenvolupament del sistema radicular.

Això justifica el motiu pel qual durant la plantació d'arbusts o d'arbres no s'han de pinçar ni treure les zones apicals.

Les citoquinines

Són les responsables de l'estimulació de les gemmes axil·lars, que provoquen una estimulació dels brots laterals, aconseguen el rejuveniment de les plantes, provoquen la densitat de les ramificacions i afavoreixen el creixement en amplada.

Se sintetitzen a les zones d'arrels joves i migren al tronc i a les branques.

Les gibberel·lines

Entre altres funcions, són les responsables de l'elongació de les tiges.

Se sintetitzen a la zona apical, als fruits i les llavors.

Les estrigolactones

Són les responsables d'inhibir el creixement de les gemmes laterals de la part aèria i estimular el creixement de les arrels laterals. Afavoreixen l'emissió dels pèls absorbents i faciliten la colonització de l'espai.

Se sintetitzen a la zona de les arrels.

1.4.2. Parada vegetativa

Les plantes entren en un període de parada vegetativa o latència, un estat de repòs profund que alenteix la vida dels vegetals.

Afecta les llavors, els brots i provoca la inhibició de la dominància apical. S'inicia durant la tardor, induïda per les variacions de factors externs com les nits fresques i els dies més curts (hores de llum i variació tèrmica).

La intensitat de la latència o parada vegetativa pot variar segons les intervencions humanes i el vigor de les plantes:

- Una poda severa augmenta la durada de la latència.
- Els brots de branques vigoroses d'una planta jove experimenten més latència que les altres branques.
- Una branca tallada al final de la latència creix menys vigorosa que una branca tallada al principi o durant la latència.
- La vegetació fertilitzada a l'inici de la latència té una brotada més ràpida durant la fase de creixement vegetatiu.
- Les gemmes latents es poden estimular podant les branques on es troben les gemmes més vigoroses, que generalment se situen a les zones apicals.

Durant l'hivern, els brots i les arrels estan inactius. També hi ha borrons latents que no es desenvolupen durant el primer any ni en els anys següents, i fins i tot es pot donar el cas que no s'arribin a activar mai.

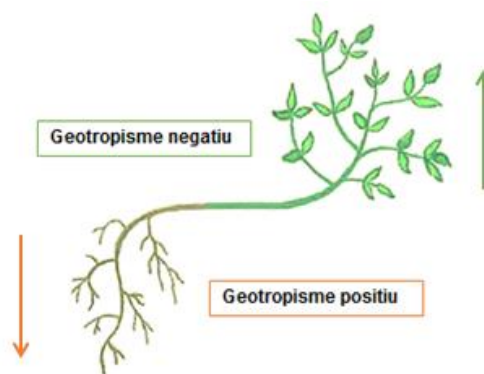
La planta torna a activar la brotada quan les condicions externes són favorables: temperatura, hores de llum, aigua disponible i nutrients.

Durant períodes continuats de molta sequera o molta calor també es pot donar el fenomen de latència o parada vegetativa. Les plantes es tornaran a activar quan acabin aquests períodes extrems.

1.4.3. Geotropisme

El **geotropisme** és el moviment d'orientació d'una planta o d'un òrgan vegetal per la influència de la gravetat.

El geotropisme, en general, pot ser positiu, si el creixement va a favor de la gravetat (les arrels) i negatiu, si hi va en contra (part aèria).

1.4.4. Vigor

El vigor és energia, força i robustesa.

En general, la verticalitat de les branques dona més vigor a la planta i l'horitzontalitat el redueix.

L'excés de vigor afavoreix la fase de creixement de la planta (tija, fulles i arrels) en detriment de l'inici de la fase de floració.

Les plantes que tenen vigor assoleixen més fàcilment les seves necessitats vitals de creixement i desenvolupament.

Abans de la parada vegetativa, les plantes emmagatzemen reserves de manera progressiva. És per això que és important regar i adobar adequadament abans d'entrar en aquest període de latència. Aquestes reserves són les que proporcionen el vigor a l'inici de l'activitat vegetativa, especialment observable en les plantes de fulla caduca.

Una planta vigorosa presenta:

- Un bon creixement de la part aèria i arrels (manteniment del volum).
- Bons diàmetres de les tiges.
- Fulles grans.
- Bona coloració de les fulles.
- Bona resposta a la poda amb una bona homogeneïtat en la brotada.
- Retard en la fase de floració.

Aspectes que poden disminuir el vigor:

- La falta d'aigua disponible.
- La falta d'oxigen en el sòl (asfixia radicular).
- La falta de disponibilitat de nutrients en el sòl.
- Les condicions de temperatura i humitat extremes.
- La falta de llum.
- La inclinació de les branques.
- L'estat sanitari.
- Una poda incorrecta.

1.4.5. Models de desenvolupament

Els arbusts poden tenir diferents models de desenvolupament:

Acrotonia

Principi segons el qual una branca desenvolupa les ramificacions a la part superior de les branques de l'any anterior.

És la tendència a afavorir la brotada de les gemmes apicals, en comptes de les basals o de les centrals de cada ramificació.

Es manifesta principalment en els arbres.

Basitonia

Principi pel qual una planta desenvolupa ramificacions importants properes a la base.

És la tendència d'una planta a desenvolupar els brots basals encara no lignificats més que no pas els brots terminals.

Es manifesta principalment en els arbusts.

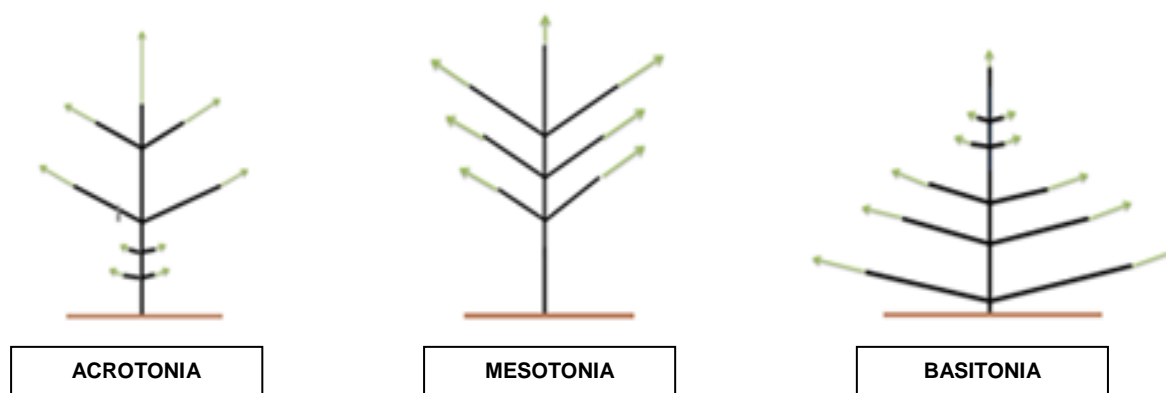
Mesotonia

Principi pel qual una planta afavoreix la brotada de les gemmes de la part central de cada ramificació, en comptes de les apicals o de les basals.

Es manifesta principalment en herbes i arbusts.

Comportaments mixtos

Moltes plantes poden compaginar les diverses formes de desenvolupament, acrotonia, basitonia i mesotonia.

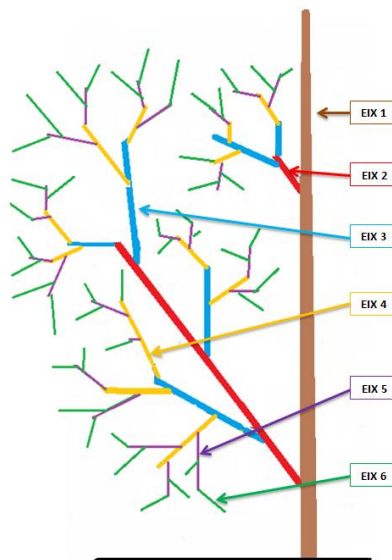

1.4.6. Arquitectura de l'arbre o l'arbust

Podem definir l'arquitectura de l'arbre o l'arbust com el resultat del seu creixement seqüencial.

Davant un arbre o arbust hauríem d'identificar i categoritzar els eixos que es desenvolupen:

- Eixos 1: tronc principal
- Eixos 2: s'insereixen sobre eixos 1, branques principals
- Eixos 3: s'insereixen sobre eixos 2,
- i així successivament.

1.4.7. Ritme de creixement

El creixement de les branques en el transcurs de l'any no és lineal.

El ritme de creixement pot variar segons diferents factors:

Factors del sòl

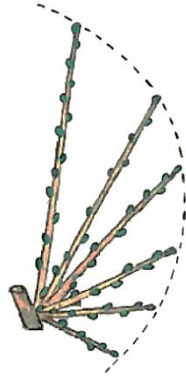
Bona disponibilitat d'aigua, oxigen i nutrients.

Factors climàtics

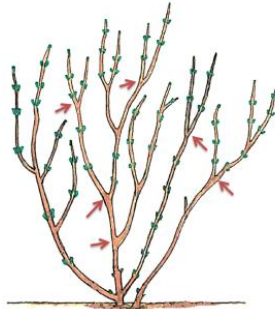
- Temperatures òptimes per créixer.
- Quantitat i hores de llum.

Factors estructurals de la planta

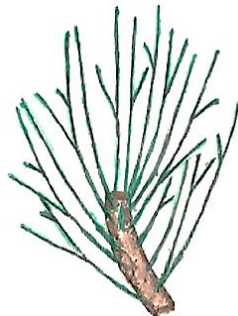
- Verticalitat o horitzontalitat de les branques:
segons la situació i la verticalitat o horitzontalitat de les branques el seu creixement és més o menys vigorós.

- Perímetres de les branques:
amb perímetres grans el creixement és més gran que amb perímetres petits.

- Les podes severes o de reformació provoquen un creixement descontrolat de les branques, depenent de les espècies o les varietats podades.

- Amb podes suaus o pinçaments el creixement de les branques és més controlat, el creixement és menor, i per tant, les branques són més curtes.

- L'estat sanitari: en les plantes amb problemes de plagues o malures el ritme de creixement pot variar depenent del grau d'atac que tinguin.

1.4.8. Les arrels

En general, després de la parada vegetativa, les arrels aconseguen la seva màxima activitat, aproximadament un mes després de la brotada de la planta. Quan la temperatura del sòl és superior a la de la part aèria, s'afavoreix el desenvolupament del sistema radicular. També contribueix en el seu desenvolupament una bona estructura i textura del sòl.

Les funcions de les arrels són les següents:

- **Ancoratge**

Les arrels són les encarregades de subjectar la planta a terra.

Es desenvolupen més o menys segons el tipus de sòl. Com més superfície i profunditat tinguin les arrels, millor ancoratge tindrà la planta.

- **Absorció d'aigua i nutrients**

Les arrels són les encarregades d'absorbir els nutrients dissolts a l'aigua del sòl mitjançant els pèls absorbents. Els nutrients es transporten des de l'arrel fins a la tija i les fulles (saba bruta), on es transforma en compostos orgànics durant la fotosíntesi (saba elaborada).

- **Acumulació de reserves**

Moltes reserves de les plantes s'acumulen al coll de l'eix principal i al coll de l'arrel. Hi ha plantes que acumulen reserves a la mateixa arrel, formant engruiximents.

- **Eviten l'erosió del sòl**

Amb el seu entramat d'arrels, les plantes subjecten el sòl evitant l'erosió per arrossegament.

1.5. CARACTERÍSTIQUES DE LES TANQUES VEGETALS

1.5.1. Les tanques vegetals

Una tanca vegetal és un conjunt d'arbusts o d'arbres ramificats, generalment des de la base, disposats a una distància regular, en fila simple, doble o múltiple, que constitueixen una massa uniforme i compacta. L'objectiu de les tanques vegetals és marcar un límit o separar espais. També podem fer servir planta vivaç per aconseguir aquest objectiu.

És convenient utilitzar plantes autòctones o adaptades al nostre clima per a la composició de les tanques vegetals.

Per fer tanques vegetals noves s'han d'emprar plantes joves, sanes i vigoroses amb un bon sistema radicular.

Les tanques vegetals poden classificar-se segons:

- Criteris de disseny
- Característiques de les plantes

1.5.1.1. Criteris de disseny

Segons els criteris de disseny de la tanca vegetal parlem del següent:

- Nombre de fileres que formen la tanca vegetal i la seva disposició.
- Tractament de manteniment que es dona a la tanca vegetal.
- Nombre d'espècies que componen la tanca vegetal.
- Nombre d'estrats fets servir en la tanca vegetal.
- Altres funcionalitats.

Nombre de fileres que formen la tanca vegetal i la seva disposició

Segons el nombre de fileres que formen la tanca vegetal parlem de tanques:

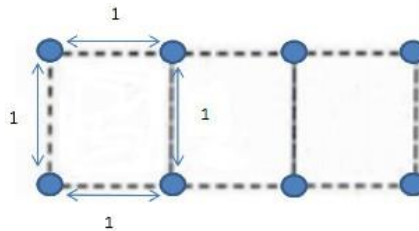
- **Simples:** són les que usen una o diverses espècies disposades a una distància regular en una única filera.
- **Dobles:** són les que usen una o diverses espècies disposades a una distància regular en una filera doble.
- **Triples:** són les que usen una o diverses espècies disposades a una distància regular en una filera triple.

Segons com es disposen els diversos elements a la tanca vegetal parlem de tanques amb disposició:

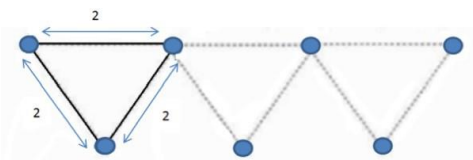
- **En filera:** la plantació de les espècies es fa una al darrere de l'altra, formant una línia recta.

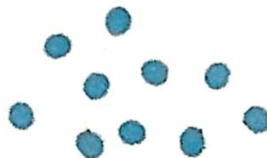
- **Marc quadrat o simètric de plantació:** la plantació es fa a intervals i a distàncies idèntiques.

- **Al portell:** en la plantació, cada planta queda enfront del punt mitjà de les altres dues i així en tota la plantació.

- **En agrupacions:** la plantació es fa en masses amb més d'una espècie per donar-li un caire més natural.

Tractament de manteniment que es dona a la tanca vegetal

Segons el tractament de manteniment que es dona a la tanca vegetal parlem de tanques:

- **Lliures**

Són les tanques naturals. Es deixen créixer lliurement i es desenvolupen fins a la floració. No es retallen. Segons l'espècie i la ubicació s'hi poden fer actuacions puntuals.

S'utilitzen bàsicament en zones agrícoles, jardins de grans dimensions o zones perimetrals.

Són molt recomanables pel seu baix manteniment, per les seves floracions, per les seves fructificacions i per tota la biodiversitat que hi està associada.

- **Retallades**

Són les més emprades i s'evita deixar-les créixer lliurement.

Tanques informals

Són les tanques que mantenen un aspecte natural de creixement i són les més semblants a les tanques lliures. Se'n controla l'alçada i l'amplada amb diferents podes puntuals anuals o bianuals.

Tanques formals

Són els arbres o arbusts que es tracten com a exemplars únics o en conjunt, que formen part d'una vorada. Per mantenir la seva forma artística o geomètrica cal retallar-les diverses vegades l'any. Dins les tanques formals tenim les que tenen verd només al perfil i les que tenen verd tant al perfil com a l'interior.

Topiària

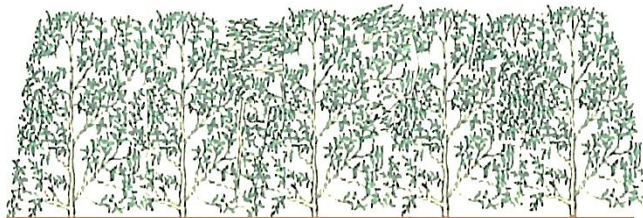
Són les tanques que mantenen, durant tot l'any, la seva forma geomètrica o artística. Per mantenir la seva forma artística o geomètrica cal retallar-les molt sovint.

Per aconseguir la forma desitjada es necessiten normalment uns quants anys d'intervencions. Al principi s'utilitzaran motlles i filferros per guiar el creixement de la planta. Dins les tanques en topiària hi ha les que tenen verd només al perfil i les que tenen verd tant al perfil com a l'interior.

Nombre d'espècies que componen la tanca vegetal

Segons el nombre d'espècies que componen la tanca vegetal parlem de tanques:

- **Monoespecífiques:** són les tanques vegetals formades per una sola espècie.

- **Pluriespecífiques:** són les tanques vegetals formades per més d'una espècie.

Nombre d'estrats usats en la tanca vegetal

Segons el nombre d'estrats que componen la tanca vegetal parlem de tanques:

- **D'un únic estrat:** són les tanques vegetals formades per un únic estrat, sigui arbori, arbustiu o subarbustiu.
- **De diversos estrats:** són les tanques vegetals formades per diversos estrats, arbori, arbustiu o subarbustiu.

Altres funcionalitats

Les tanques vegetals s'usen per millorar el disseny dels jardins. A part de l'objectiu principal de les tanques vegetals, com és el de marcar un límit o separar espais, també tenen altres funcions:

- **Limitar espais:** delimitació de camins, de parterres de flor o vivaces, de plantacions, de zones del jardí, d'una finca...
- Preservar i protegir espais creant **pantalles vegetals:** com a tallavents, pantalles acústiques, zones d'ombra, tanques defensives amb punxes, protecció de desnivells, per ocultar espais no desitjats, proporcionar intimitat i recolliment...
- Com a **planta estructural** (habitualment de fulla perenne), que dona personalitat al jardí.
- Augmentar, disminuir o variar **perspectives.**
- **Emfatitzar** altres plantes més vistoses actuant com a teló de fons.
- **Topiària**
- Preservar i afavorir la **biodiversitat** del lloc.

1.5.1.2. Característiques de les plantes

Segons les característiques de les plantes utilitzades en les tanques vegetals podem classificar-les segons els aspectes següents:

- Hàbit de creixement
- Alçades de les espècies vegetals
- Forma
- Estructura o ramificació
- Tipus de fulla
- Floració i fructificació

Hàbit de creixement

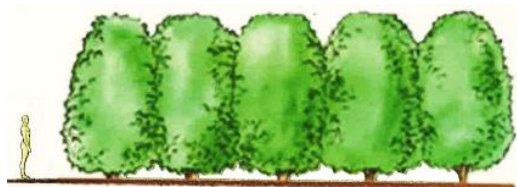
Segons l'hàbit de creixement de les espècies que conformen les tanques vegetals, les classifiquem de la manera següent:

- **Tanques amb arbres:** són tanques lliures o retallades (informals o formals) formades per arbres de fulla perenne i caduca.
- **Tanques amb arbusts:** són tanques lliures o retallades (informals o formals) formades per arbusts de fulla perenne i caduca. En el cas de les tanques formades amb arbusts sarmentosos, aquestes han de créixer verticalment recolzades sobre un suport, una paret, un arbre, una tanca... També hi ha la possibilitat d'emprar sarmentoses penjants, que són les que creixen en un lloc elevat i les seves branques pengen cap avall. Les especificacions de la poda d'enfiladisses es poden consultar en la metodologia concreta d'aquest tipus d'arbust.
- **Tanques amb plantes vivaces:** són tanques lliures formades per plantes vivaces persistents. Generalment es fan servir per delimitar espais, com ara camins, petites zones enjardinades, parterres de flor de temporada o altres vivaces... Destaquen per la seva floració i fructificació. També es poden emprar fent una doble tanca vegetal que combini arbusts i vivaces.
- **Tanques amb plantes cactàcies o suculentes:** són tanques lliures formades per plantes cactàcies o suculentes.

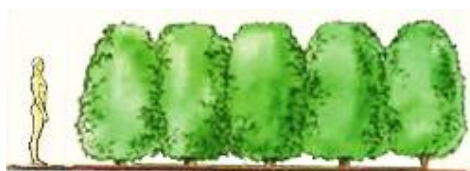
Alçada de les espècies vegetals

Segons l'alçada de les espècies vegetals, les classifiquem de la manera següent:

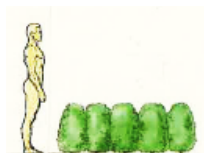
- **Tanca vegetal alta:** són les que tenen per objectiu delimitar i aïllar parcs i jardins. La seva funció és ocultar espais i aïllar el jardí de les vistes del seu entorn. L'alçada pot anar des de 2 metres fins a l'alçada màxima de l'espècie escollida. Aquesta tanca vegetal també pot ser un element decoratiu espectacular si les seves floracions són interessants.

- **Tanca vegetal mitjana:** són les que tenen per objectiu delimitar i separar els diversos espais d'un mateix parc o jardí. També pot ser un element decoratiu per les seves floracions o pel fullatge. L'alçada oscil·la entre 1 i 2 metres.

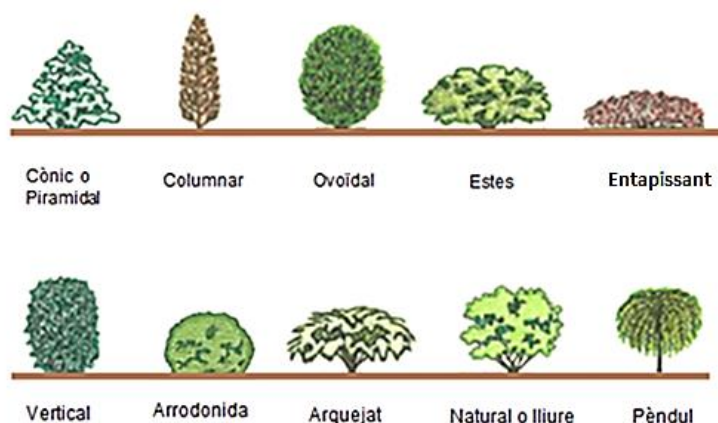

- **Tanca vegetal baixa:** són les que tenen per objectiu delimitar, emmarcar i emfatitzar el contingut dels parterres d'un jardí sense ocultar-lo (plantes de flor, vivaces, graves...). De manera general, són de fulla persistent i retallades (quan són tanques d'arbusts), però en alguns casos es poden deixar lliures (quan treballem amb planta vivaç). L'alçària oscil·la entre 0,3 i 1 metre.

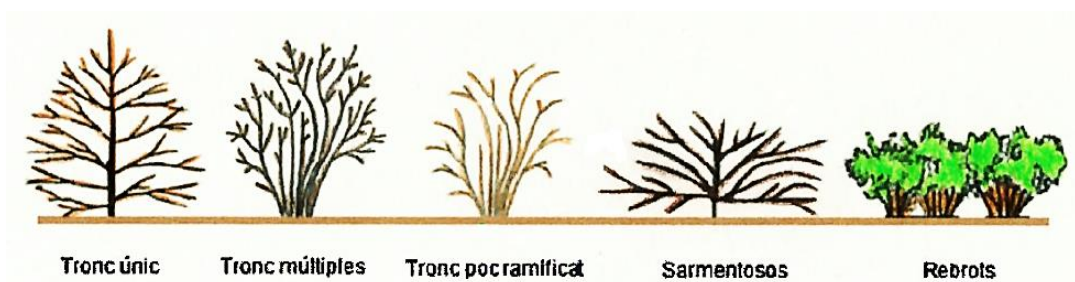
Forma

Segons la forma de les espècies vegetals, parlem de tanques piramidals, còniques, columnars, ovoïdals, esteses o horitzontals, verticals, arrodonides, arquejades, lliures i pendulars.

Estructura o ramificació

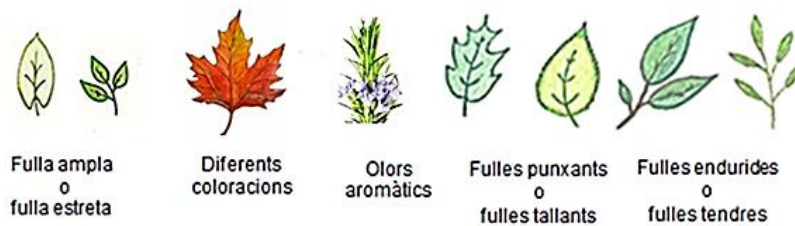
Segons l'estructura o ramificació de les espècies vegetals parlem de tanques: amb tronc únic ramificat, troncs múltiples ramificats, troncs poc ramificats, sarmentosos i rebrots.

Tipus de fulles

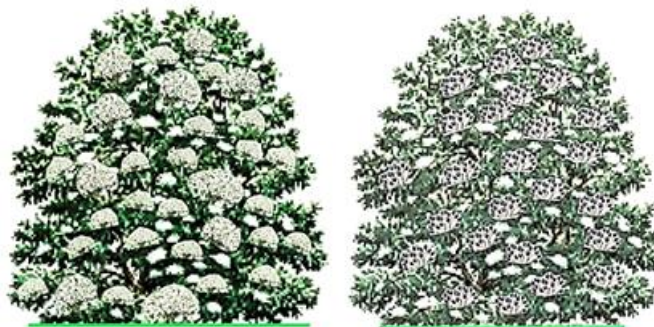
Segons el tipus de fulla de les espècies vegetals parlem de tanques:

- amb fulla perenne o caduca
- amb fulla petita o gran
- amb fulla ampla o estreta
- amb fulla punxant o tallant
- amb fulla coriàcia o tendra
- amb fulla amb diferents coloracions i tonalitats
- amb fulla fragant o aromàtica

Floració i fructificació

En el cas de les tanques vegetals on la flor o el fruit tenen un valor ornamental o són interessants per a la biodiversitat, cal controlar el moment de la poda per afavorir-les. El retall s'ha de fer quan ja ha passat la floració o la fructificació.

Viburnum tinus

2. METODOLOGIA DE TREBALL PER A LA PODA DE TANQUES VEGETALS

Abans de podar és molt important observar les espècies vegetals i saber quina funció fan al jardí, parc... Cal identificar l'espècie, conèixer bé el creixement, l'època de floració i fructificació, el desenvolupament, la forma, l'estructura, la disposició del brancatge... Només així es pot triar la tècnica de poda més adequada.

S'han de conèixer les plantes i les tècniques de poda perquè una poda incorrecta pot causar danys greus, com ara que es podreixin les tiges, i que s'interrompi el desenvolupament de les plantes i flors. Aquests danys perduren durant tota la seva vida i fins i tot poden provocar la mort de la planta.

Com diu una vella dita “**Observa, reflexiona, poda i interpreta la seva resposta**”.

2.1. LA PODA DE LES TANQUES VEGETALS

L'objectiu de la poda en les tanques vegetals és mantenir-ne o reduir-ne el volum. La poda com a tal no deixa de ser una agressió a la planta i, per tant, cal saber com i quan fer-la per garantir que la planta pugui respondre de la millor manera possible.

2.1.1. Consideracions generals

De manera general, es pot dir que la poda pot ser més freqüent en les tanques vegetals formals, i aconseguir formes geomètriques ben definides, o podes més suaus i puntuals a les tanques vegetals informals, per obtenir tanques amb una aparença més natural.

- El retall de les tanques vegetals depèn del vigor i la salut de les seves plantes: una planta ben nodrida i lliure de plagues i malures respon millor a la poda.
- La part superior d'una tanca vegetal és la zona que té més vigor. Això és degut a la dominància apical, branques verticals, que acceleren la circulació de saba, i a la superfície més gran exposada al sol, que fa que n'augmenti l'activitat fotosintètica.
- La part inferior d'una tanca vegetal és la zona que té menys vigor. Això és degut a l'horitzontalitat de les branques, que provoca un alentiment de la circulació de saba, i a la menor superfície exposada al sol. La part superior de la tanca vegetal fa ombra a la base i provoca una pèrdua de fullatge. Per mitigar aquest efecte, hauríem de mantenir la base de la tanca vegetal lleugerament més ampla que la part superior.

- En la gran majoria dels casos, les ramificacions laterals només es desenvolupen quan se suprimeixen les parts apicals. Quan s'elimina la dominància apical es redueix la secreció d'auxines, que són les hormones responsables de la inhibició del desenvolupament de les branques laterals. Les branques laterals cobriran l'interior de la tanca i donaran uniformitat a l'estructura.

2.1.2. Èpoques i freqüències de la poda

Segons l'objectiu de poda que es vulgui aconseguir, les èpoques i freqüències de poda venen definides per l'espècie emprada en la tanca vegetal i el seu estat fenològic.

Èpoques

L'estat fenològic és el resultat de la incidència dels factors climàtics sobre la planta. Aquest pot variar amb els anys, depenent de la meteorologia. Aquesta afecta les parades vegetatives de les plantes, la floració, la maduració de fruits, l'aparició i caiguda de les fulles...

Per fer els diversos tipus de poda, cal considerar tres moments per actuar sobre la planta:

- **Hivern:** poda de manteniment, formació, reformació, aclarida, informal i de vivaces.
- **Finals de primavera-inici d'estiu:** poda en verd, informal i de vivaces.
- **Tardor:** poda de manteniment, poda en verd, aclarida, formació, reformació, informal i de vivaces.

Freqüència

Segons les espècies es poda amb més o menys **freqüència**. Com a norma general:

- **Coníferes:** les tanques de coníferes s'han de retallar de dos a tres cops l'any, evitant les èpoques de més calor i de més fred.
- **Fronzoses:** les tanques de fronzoses s'han de retallar entre dos i tres cops l'any, depenent de l'exigència del jardí.
- **Arbusts:** les tanques arbustives s'han de retallar dos cops a l'any si es vol mantenir la tanca vegetal perfectament perfilada. Si és una tanca vegetal informal o naturalitzada es pot retallar un cop a l'any.
- **Vivaces:** les tanques de vivaces es poden com a mínim un cop a l'any.
- **Sarmentoses i enfiladisses:** les tanques sarmentoses i enfiladisses s'han de retallar un o dos cops a l'any depenent de l'espècie utilitzada. Generalment l'època de poca és a l'hivern. Hi han espècies que també es poden entrada la primavera o després de la floració, o bé es fan pinçaments durant la primavera, l'estiu i la tardor.

2.1.3. Principals factors que influeixen en la poda

Abans de començar a podar una tanca vegetal cal considerar els aspectes següents:

- El tipus d'espècie
 - La floració
 - Velocitat de creixement
 - L'orientació i la influència de la llum solar
 - La funció de la tanca vegetal en el disseny del jardí
-
- **El tipus d'espècie**

Les característiques pròpies de cada espècie i varietat determinen el tipus de poda:

Zona climàtica de procedència

Al mediterrani hi ha moltes espècies que són originàries de zones climàtiques més fredes, però que s'han adaptat bé al nostre clima. Aquestes plantes responen a la poda de manera diferent a com ho farien a la seva zona d'origen. Aquest factor s'ha de tenir molt en compte a l'hora de realitzar el retall d'aquestes tanques vegetals.

El valor ornamental

Interessant per a la vegetació
Interessant per a la floració
Interessant per a la fructificació

Època de floració

- **La floració**

En tanques vegetals conformades per espècies que presenten floracions amb valor ornamental o bé que les seves floracions són interessants per a la biodiversitat, la poda es duu a terme abans o després d'aquesta, amb l'objectiu de potenciar-la. L'època de floració marca el moment de poda.

S'haurà de considerar si la planta floreix en branca nova o en branca vella:

Branca nova: la floració apareix a les branques de nova brotada. La fase de floració comença amb l'acabament de la fase de creixement de la planta. Aquesta pot acabar a la primavera o a finals d'estiu del mateix any. Cal considerar que si al setembre es fes un pinçament, es provocaria una nova brotada i s'aconseguiria una nova floració. La poda es fa a l'hivern per estimular un nombre més gran de brots nous.

Branca vella: la floració apareix a les branques d'un any o més. Si es vol potenciar la floració, s'ha de mantenir un mínim de fusta vella. La poda es fa després de la floració.

En general:

- Floreix a l'hivern → Es poda després de la floració (branca vella).
- Floreix a la primavera → Es poda a l'hivern (si floreix en branca nova) o després de la floració (si floreix en branca vella).
- Floreix a l'estiu → Es poda a l'hivern (branca nova).
- Floreix a la tardor → Es poda a l'hivern (branca nova pinçada al setembre o branca vella).

De manera general, s'ha de considerar que cal evitar actuar en moments extrems de temperatures, tan per defecte com per excés. En aquests episodis no s'ha de podar.

- **La velocitat de creixement**

De manera general, existeix una relació directa entre les plantes vigoroses (velocitat de creixement ràpid) i la distància dels seus entrenusos, que acostumen a ser entrenusos més llargs i, per tant, aquestes plantes admeten una poda més severa. No hem de confondre aquesta situació amb l'espigament de certes branques provocada per la falta de llum.

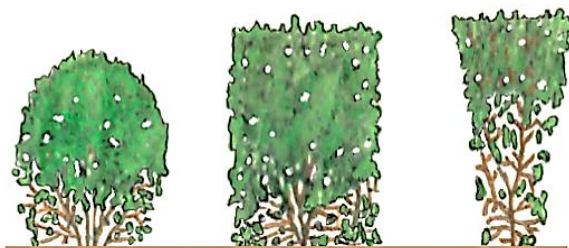
Si per contra observem entrenusos més curts, això indica que la velocitat de creixement de la planta és més lenta i, per tant, no admet podes dràstiques (una excepció d'això seria el *Buxus sempervirens*). Generalment, en aquests casos cal fer podes més lleugeres o evitar podar-los. Entre els arbusts que no admeten la poda hi ha el *Ligustrum massalongianum*, *Cneorum tricoccon* o la *Paeonia* sp. arbustiva.

- **L'orientació i la influència de la llum solar**

Les parts de la planta amb una orientació al sud o una bona exposició a la llum del sol creixen amb més vigor i exuberància. En aquestes zones de l'arbust es poden fer podes més severes o dràstiques.

Les parts de la planta amb una orientació al nord o amb poca exposició a la llum del sol (com són les parts inferiors de la planta), creixen amb poc vigor, amb un creixement poc dens amb menys quantitat de branques, fulles més grans per captar el màxim de llum i un cert espigament per falta de llum. En aquestes zones de l'arbust les podes han de ser suaus per mantenir el màxim de brancatge verd i per la dificultat de l'arbust per tornar a brotar.

- **Funció de la tanca vegetal en el disseny del jardí**

La funció que desenvolupa la tanca vegetal en el disseny del jardí marca la freqüència i la poda que cal fer:

- En general, les tanques vegetals pròximes a zones de pas o a zones amb més pressió d'usos, es fan diverses podes anuals per conservar-les en perfecte estat de manteniment.
- En les tanques vegetals més allunyades de les zones d'ús es deixen amb formes lliures o naturals, i el manteniment és menor.
- En agrupacions vegetals que limiten espais i afavoreixen la biodiversitat, per donar-li un caire més natural, les podes han de ser puntuals i suaus.

2.1.4. Qualitat dels talls

Les **eines** que es poden utilitzar per podar són les següents:

- **Tisora de mà:**
Per a talls de fins a 2,5 centímetres de diàmetre. Es fa servir en arbusts de fulla ampla, fulla petita, coníferes i vivaces.
- **Tisora de dues mans:**
Per a fulla petita i coníferes.
- **Retalladora de tanques:**
Per a fulla ampla, fulla petita i coníferes.
- **Tisora francesa:**
Per a talls d'entre 2,5 i 5 centímetres de diàmetre, que són les branques més gruixudes que no es poden tallar còmodament amb la tisora de mà.

- **Xerrac:**
Per a talls de més de 5 centímetres de diàmetre i que no es poden fer còmodament amb la tisora francesa.

Els **talls** de poda s'han de fer:

- **Nets i sense esquinçar**

La branca tallada ha de quedar amb els teixits nets i sense esquinçar. Això s'aconsegueix col·locant la tisora amb la fulla de tall per sota de la contrafulla i amb les tisores ben esmolades.

Per eliminar una branca, el tall s'ha de fer el més proper possible a l'inici de la branca, per no deixar un monyó.

- **Oblics**

Els talls han de ser oblics, amb una inclinació màxima de 45°. Els talls han de mirar, sempre que es pugui, cap a l'interior de la planta per intentar amagar el tall a la vista.

- **Diàmetres dels talls**

S'ha d'evitar fer talls en diàmetres superiors als 5 centímetres.

Si s'han de fer molts talls en diàmetres superiors als 5 centímetres, és preferible fer-los diferents anys per assegurar una bona resposta de l'arbust.

- **Compartimentació dels talls**

La compartimentació de les ferides és més ràpida a la primavera que a l'hivern, a causa d'una activitat vegetativa més gran durant la primavera.

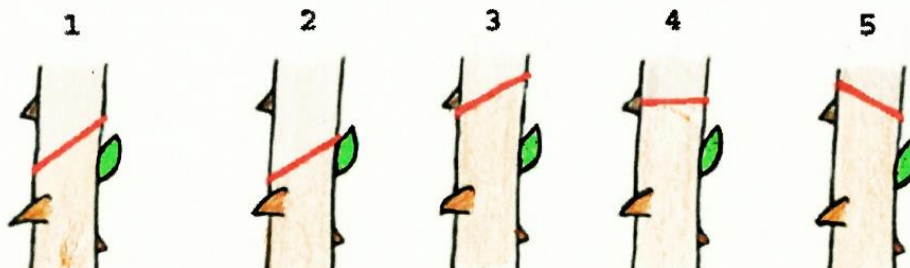
Els talls de les podes són entrades d'infeccions. Hi ha espècies vegetals que supuren a les zones tallades i això en dificulta la compartimentació.

- **Per sobre d'una gemma, una fulla o un brot**

La distància màxima per sobre de les gemmes és d'1 cm.

Cal tenir en compte la direcció de l'última gemma, ja que aquesta marca la direcció de la brotada.

- **Tall per sobre d'una gemma**

1. Tall correcte: distància, angle i sentit de la inclinació correctes.
2. Tall incorrecte: massa a prop de la gemma.
3. Tall incorrecte: massa lluny de la gemma.
4. Tall incorrecte: sense inclinació.
5. Tall incorrecte: sentit de la inclinació incorrecta.

2.1.5. Selecció de branques

Abans d'eliminar una branca cal saber quina funció té en aquell moment o bé quina tindrà en un futur. S'ha d'estar molt segur del motiu pel qual cal eliminar la branca.

Les branques es poden seleccionar per:

- **El posicionament de la branca**
 - Una **branca vertical** té un creixement vigorós i una brotada llarga i vigorosa.
 - Una **branca horitzontal** o amb inclinació té un creixement menys vigorós i la seva brotada és curta.
- **La funció com a eix estructural de la planta**
 - **Eix principal i eix secundari**
Generalment els eixos principals o secundaris no s'eliminen. Només quan són vells, s'han trencat o han mort, serà necessari substituir-los.
 - **Eix terciari i consecutius**
La resta d'eixos són les branques més joves i les que es poden eliminar segons convingui, però sempre respectant l'estructura general de tota la planta.
- **El vigor**
 - **Joventut**
Una branca jove és més vigorosa que una branca vella.
Cal anar substituint les branques velles per branques més joves.
 - **Color**
Les **branques joves** tenen colors brillants i pells llises, en molts casos són de color verd fins que no lignifiquen.
Les **branques velles** són de color gris o marró fosc, amb poca capacitat per rebrotar o donar noves branques. Aquestes branques s'han de podar dràsticament per rejuvenir-les, però sempre respectant l'estructura general de tota la planta.
 - **Diàmetre**
El diàmetre de la branques és un indicador del seu vigor.
En branques de diàmetres grans el creixement i el vigor és major que en branques de diàmetres més petits.

2.2. TIPUS DE PODA

Cada tipus de poda ha de tenir uns objectius clars, concrets i ben definits.

Els tipus de poda són els següents:

- Poda de manteniment
- Poda en verd
- Poda d'aclarida
- Poda de reformació
- Poda de formació
- Poda informal
- Poda de vivaces

2.2.1. Poda de manteniment

L'**objectiu** de la poda de manteniment és conservar una bona estructura i un bon estat de desenvolupament de la planta. Es fa tant a tanques informals com a formals.

Consisteix a fer podes lleugeres amb els objectius següents:

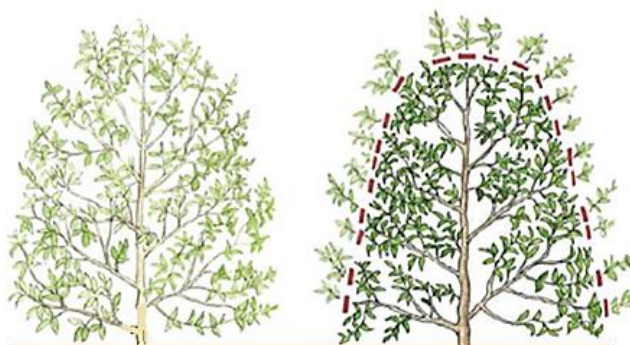
- Repassar talls incorrectes de podes anteriors.
- Eliminar parts mortes o seques.
- Eliminar parts esqueixades.
- Eliminar parts trencades.
- Eliminar parts podrides.
- Eliminar monyons.

La millor època per fer aquesta poda és a l'hivern o a la tardor, coincidint amb l'execució d'altres tipus de poda.

2.2.2. Poda en verd

L'**objectiu** de la poda en verd és mantenir el perfilament de les tanques vegetals. S'aplica tant en tanques formals com en tanques informals.

Consisteix a pinçar els brots o eliminar els llucs que tenen una alçada superior a la resta. En les informals els pinçaments es fan de manera selectiva.

Procés previ a la poda en verd per a vorades formals: col·locació de cordes i varetes

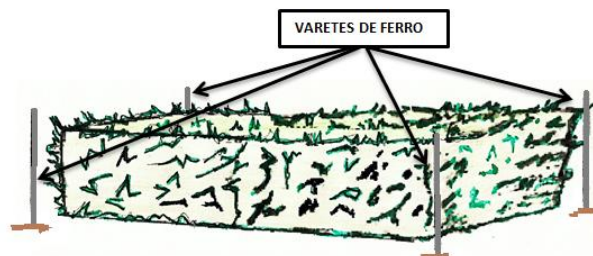
En el cas de les tanques formals, és imprescindible col·locar les cordes per marcar el perfil de la tanca vegetal. En el cas de les tanques informals, no es fan servir cordes, però s'agafa una alçada de referència.

Un cop definida l'alçada i l'amplada desitjada, es preparen les eines i el material necessaris:

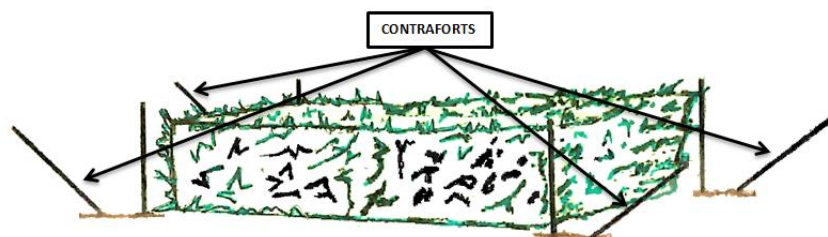
- Varetes de ferro d'una alçada superior que la tanca vegetal, per tal de marcar l'amplada i l'alçada.
- Un martell o maceta per clavar les varetes.
- Una corda, preferentment de niló, per aconseguir una tensió suficient per mantenir-la fixada horitzontalment.
- Una cinta mètrica.
- Un nivell.
- Peces metàl·liques per fer la plomada lateral.
- Pal recte lleuger per comprovar els nivells (galga).

Col·locació de les varetes

- Si la tanca vegetal és recta, de forma rectangular o quadrada, primer es claven les dues varetes d'un dels laterals perpendiculars a terra a cada vèrtex, amb una profunditat suficient per aguantar la tensió de la corda.
- Seguidament es claven les dues varetes de l'altra lateral a la distància definida per l'amplada final de la tanca vegetal.

- A continuació es col·loquen quatre varetes addicionals al costat o molt properes a les varetes ja col·locades, clavades amb una inclinació d'uns 45° de terra. Aquestes varetes són les que actuen com a contraforts de les altres varetes.

En espais on no sigui possible clavar els contraforts d'aquesta manera, se situaran a la part interior de la tanca vegetal, lligant el contrafort a la vareta perpendicular pel lloc on es creuen.

- Si la tanca vegetal és circular, la distància entre varetes dependrà de la corba que defineix la tanca vegetal. Quan la corba és tancada la distància entre les varetes és menor que quan la corba és oberta. En el cas d'una tanca completament circular no serà necessari la col·locació de contraforts.

Col·locació de les cordes

- L'extrem de la corda es lliga a la base de la vareta inclinada (contrafort), es tensa i tot seguit es fa una segona lligada a la vareta perpendicular del seu costat. El cordill s'ha de lligar uns centímetres per sobre de l'alçada final que es vol que tingui la tanca vegetal (alçada de referència). Seguidament s'estén la corda al llarg de la tanca vegetal fins arribar a la vareta vertical de l'altra extrem.

- Tenseu la corda amb força perquè quedi ben tibant, marqueu l'alçada de referència amb la cinta mètrica i lligueu-la per fixar-la.

- Acabeu el recorregut del cordill lligant-lo a la base de la vareta inclinada que hi ha al costat (Contrafort).

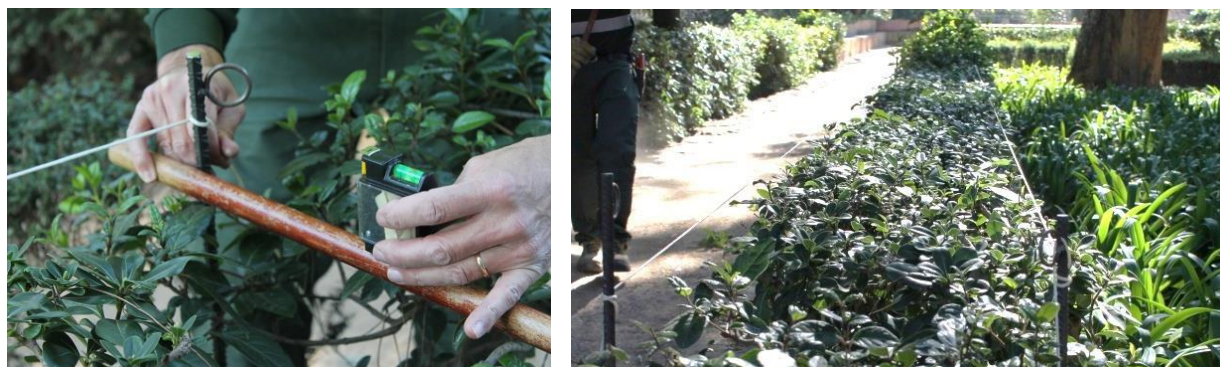

- Per aconseguir que la corda quedi lliure d'obstacles i completament recta i ben col·locada, tal·leu tots els brots que interfereixin en la trajectòria rectilínia de la corda.

- Per finalitzar, comproveu l'alçada de la corda i ajusteu-la a l'alçada final desitjada, ja que quan tibem de la corda acostuma a variar l'alçada inicial (alçada de referència). Per aconseguir arribar a l'alçada final, només caldrà picar lleugerament cada vareta i comprovar l'alçada desitjada amb la cinta mètrica. Si no ho fem així, és molt difícil moure la corda quan està tensada, i és per això que col·loquem la corda inicialment uns centímetres per sobre de l'alçada final.

- Repetiu el mateix procés a l'altre costat de la tanca, col·locant la corda anivellada amb l'altra corda. Per fer aquesta operació cal fer servir el nivell i una galga tallada a la mida desitjada. Així s'assegura l'horitzontalitat de la part superior de la tanca vegetal.

- Un cop s'han col·locat els cordills horitzontals de la part superior, es procedeix a col·locar els cordills verticals de cada costat. Consisteix a tallar un tros de cordill de la mateixa mida o una mica més curt de l'alçada de la vorada. Lligueu el cordill a la corda horitzontal de manera que s'hi pugui desplaçar sense cap dificultat (també podeu lligar el cordill a un petit mosquetó per facilitar el desplaçament) i col·loqueu un petit pes al final d'aquest cordill per mantenir sempre una bona verticalitat (plomada).

Procés de la poda en verd

L'objectiu de la poda en verd és mantenir el perfilament de la tanca vegetal i consisteix a pinçar els brots o eliminar els llucs que tenen una alçada superior al nivell definit

- En primer lloc, comenceu a podar per la part superior (zona horitzontal). Pinceu les branques que sobresurten de l'alçada definida. Comproveu el perfilament superior amb l'ajuda de la galga. Recolzeu-la entre les dues cordes horitzontals i desplaceu-la per tota la part superior per assegurar-vos que cap brot sobresurt de l'alçada marcada.

- Després continueu per les parts laterals (zona vertical). Pinceu les branques que sobresurten de l'amplada definida. Comproveu el perfilat lateral amb l'ajuda de la plomada. Desplaceu-la longitudinalment per la guia horitzontal per assegurar-vos que cap brot sobresurt de l'amplada marcada.

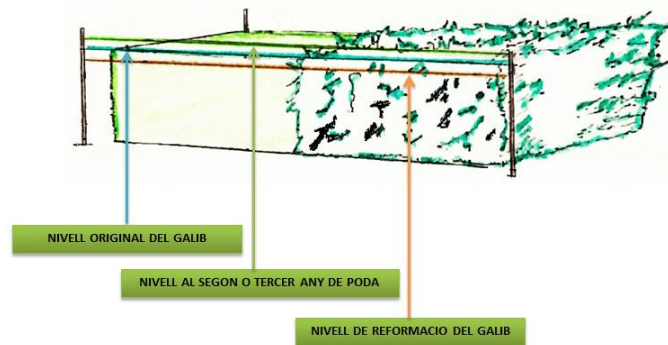

- La tanca vegetal ha de quedar coberta de vegetació tant en la zona horitzontal com a la zona vertical.

- En acabar el retall de la tanca vegetal, cal eliminar les herbes espontànies no desitjades, les restes vegetals de la poda i, si és necessari, entrecavar i adobar.

- Amb els anys, el nivell del gàlib es va situant lleugerament per sobre del nivell original. Cal considerar que cada dos o tres anys s'ha de fer una poda en verd per sota del nivell original (nivell original del gàlib). Amb això s'aconsegueix rejuvenir i eliminar els caps de gat o la densificació del brancatge de la part superior. Juntament amb aquesta poda en verd es fa una poda d'aclarida de la part superior.

- Les eines que s'utilitzen són la tisora de mà (per a talls fins a 2,5 centímetres de diàmetre), la tisora de dues mans (en tanques de fulla petita), la retalladora de tanques (en tanques de fulla petita o gran), la tisora francesa (per talls d'entre 2,5 i 5 centímetres de diàmetre) i el xerrac (per a talls de més de 5 centímetres de diàmetre).

Si es fa servir la màquina **retalladora de tanques**:

- En primer lloc, revisar l'existència de llucs o branques gruixudes que sobresurten del nivell marcat per les cordes i tallar-les amb les tisores franceses. Això facilita el treball posterior amb la retalladora.
- En segon lloc, fer lliscar la retalladora per sobre de les cordes superiors sense recolzar-la, ja que faria abaixar les cordes i es perdria el nivell marcat, o fins i tot les podria tallar i caldria tornar-les a posar.
- Un cop acabat el retall superior, cal repassar amb la tisora d'una mà els talls mal fets i les fulles tallades per aconseguir un bon acabat. Comproveu el perfilament superior amb l'ajuda de la galga. Recolzeu-la entre les dues cordes horitzontals i desplaceu-la per tota la part superior per assegurar-vos que cap brot sobresurt de l'alçada marcada.
- El retall dels laterals es fa igual que la part superior, lliscant la retalladora de tanques per la plomada lateral sense tocar-la. Acabeu la poda amb la tisora de mà per aconseguir un bon acabat. Comproveu el perfilat lateral amb l'ajuda de la plomada. Desplaceu-la longitudinalment per la guia horitzontal per assegurar-vos que cap brot sobresurt de l'amplada marcada.

La millor **època** per fer aquesta poda és després de la brotada, molt entrada la primavera. També és recomanable fer la poda en verd després de la segona brotada de tardor. Fent-ho d'aquesta manera, s'evita un desenvolupament excessiu la resta de l'any.

2.2.2.1. Poda en verd en tanques formals retallades: topiària, col·locació i utilització de plantilles pel retall de topiària

La topiària és una tècnica artística que consisteix a donar a un arbust o a una tanca vegetal una forma determinada amb el retall de les seves branques.

Les tanques en topiària són les que mantenen durant tot l'any la seva forma geomètrica o artística. Per mantenir la seva forma requereixen un alt manteniment i cal retallar-les molt sovint.

Hi ha dos tipus de tanques de topiària segons la seva forma:

- Geomètriques (línies rectes i corbes)
- Artístiques (figures)

Per aconseguir la forma desitjada es necessiten normalment uns quants anys d'intervencions. Al principi s'utilitzen motlles i filferros per guiar el creixement de la planta. Dins les tanques en topiària hi ha les que tenen verd només al perfil i les que tenen verd tant al perfil com a l'interior.

Les formes més comunes en topiària són les formes geomètriques, com ara esferes, cons, piràmides, cubs, columnes, etcètera. També podem trobar formes d'animals i artístiques. Les plantes que es fan servir en topiària són de ramatge fort, estructura compacta i densa, fulles petites i perennes i de creixement lent.

Per realitzar la poda de topiària s'usen els elements següents:

- **Plantilles**

Les plantilles poden ser de fusta, cartó, etcètera. Han de ser lleugeres i fàcils de retallar per aconseguir la forma desitjada.

Amb les plantilles es garanteix que totes les formes retallades siguin uniformes.

- **Pals**

Es col·loquen seguint el contorn de la figura per poder retallar-la sense que perdi la forma.

Generalment es recolzen a terra, però en algunes figures també es poden recolzar a la mateixa planta.

- **Cordes**

Sovint es fan servir per retallar formes geomètriques, amb l'ajuda d'estaques de fusta o varetes de ferro o emprant com a suport les mateixes plantes per retallar.

- **Carcasses**

Poden ser metàl·liques, de filferro o de fusta. Tenen la forma de la figura per retallar i ajuden a guiar el creixement de la planta per donar-li la forma desitjada.

- **Dendròmetre**

El dendròmetre és un tipus de plantilla que actua com a instrument de mesura i permet determinar l'altura i l'amplada de la figura per retallar. És una representació a petita escala de la figura que es vol aconseguir. Actua com a patró de retall i pot ser de fusta, cartó o qualsevol altre material lleuger.

Per fer-lo servir, situem aquesta plantilla a una distància fixa de l'element vegetal per podar. Una persona mira per sobre de la plantilla i indica a la persona que està a l'element vegetal quines branques sobresurten de la plantilla per tal de determinar les branques que cal tallar.

És convenient treballar a poc a poc, donant la volta a l'element vegetal sempre en la mateixa direcció i fer un pas enrere regularment per veure l'evolució del retall correcte de forma i mida de la figura.

2.2.3. Poda d'aclarida

L'**objectiu** de la poda d'aclarida és organitzar, de manera més o menys simètrica, tot el brancatge secundari, terciari... S'aplica bàsicament a les tanques formals.

Consisteix a reduir la densitat del brancatge i facilitar l'entrada d'aire i llum i afavorir la renovació de les branques velles. Aquests dos factors són molt importants per al bon desenvolupament i bona sanitat vegetal, s'evita que moltes branques s'assequin, morin o s'exposin a infeccions o atacs per insectes.

Sempre que es fa una poda d'aclarida també es duu a terme una poda de manteniment.

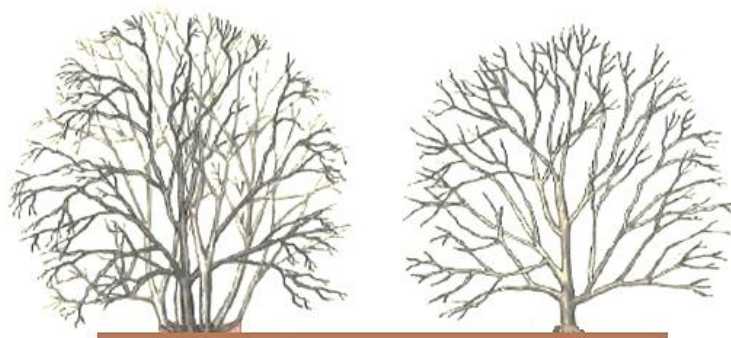
Les tanques de fulla petita s'aclareixen igual que les de fulla gran.

La millor **època** per fer aquesta poda és a finals de tardor o a l'hivern i s'hauria de fer amb una freqüència de 4 o 5 anys.

Procés de la poda d'aclarida

- En tanques formals primer cal fer una poda en verd, però cal considerar que es reduirà el volum de la tanca fins arribar al nivell de la corda sense fer el perfilament definitiu.
- A continuació, s'ha d'observar l'estructura completa de cada planta: els eixos estructurals, les branques primàries, les secundàries i els últims brancatges que donen forma a la planta.

- Un cop feta la composició de l'arbust que forma la tanca vegetal es comença la poda d'aclarida, sempre des de la part inferior cap a la superior, utilitzant la tisora de mà (començant per la part lateral i acabant per la part superior):
 - Cal valorar les branques tant primàries com secundàries per eliminar: branques que es creuen, codominants o prescindibles.
 - Les branques secundàries que deixeu han d'estar ben col·locades a l'eix primari sense interferir en l'espai d'altres branques. Eviteu eliminar un percentatge superior al 30% o 40% del brancatge.
 - Un cop aclarides les branques secundàries, aclariu les branques terciàries. Les terciàries són les que donen la forma a les tanques. Aquestes branques han de mantenir una distància regular entre elles i ocupar el seu espai, sense interferir en l'espai d'altres branques terciàries.
 - En aquesta poda seleccioneu, elimineu, escurceu o recol·loqueu les branques per sobre d'una gemma, una fulla, o un brot.
 - Eviteu crear forats si no hi ha una branca ben col·locada que pugui cobrir aquell espai. Es deixa la millor branca col·locada encara que ocupi una zona que no li correspon.
- Finalment s'acaba amb el perfilament definitiu al nivell marcat per la corda.
- Un cop feta la poda d'aclarida es veu bé l'interior de la vorada. Quan broti a la primavera s'aconseguirà una tanca vegetal més densa i amb un perfil més uniforme.

2.2.3.1. Poda d'aclarida en tanques de coníferes

En el cas específic de les tanques de coníferes se segueixen els criteris de poda següents:

En la part lateral o zona **vertical**:

- Es fa una poda molt més suau.
- És important tenir present el **color** de la branca i el diàmetre. Amb diàmetres de branca superiors a 5 cm, és habitual que s'assequi la branca podada.

Els colors de les branques o tiges informen de la joventut o envelliment de la planta. De jove a vell, els colors són els següents:

El color **verd o verd brillant de les branques**: es pot fer una poda més intensa, tallant fins a tres quarts de la part amb fulles de la branca, ja que obtindrem una bona resposta per part de la planta.

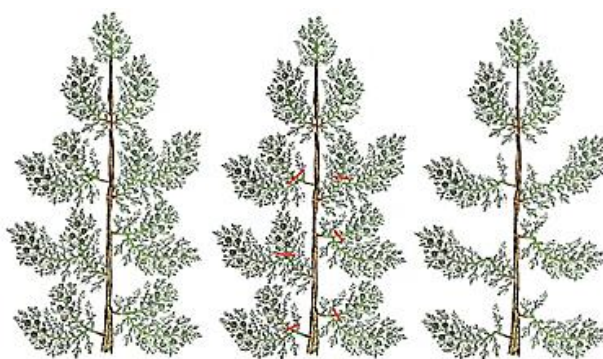
El color **verd-marró i marró brillant de les branques**: la poda ve definida per l'estat de salut i vigor de la planta. Si és vigorosa es pot podar fort, i arribar a tallar fins a tres quarts de la part amb fulles de la branca. Si no és vigorosa i és de color marró brillant, podeu només la meitat de la part verda de la branca.

El color **marró o marró apagat de les branques**: podeu la meitat de la part verda amb fulles de la branca.

El **marró fosc de les branques**: cal podar com a màxim un quart de la part verda amb fulles de la branca.

De manera general, la poda de les branques de xiprer es fa afavorint el creixement de la branca resultant cap a l'exterior, tallant per sobre d'aquesta i eliminant tots els fruits.

En les zones externes amb més densitat de fullatge, es fan pinçaments seguint el mateix criteri.

PODA D'UNA BRANCA

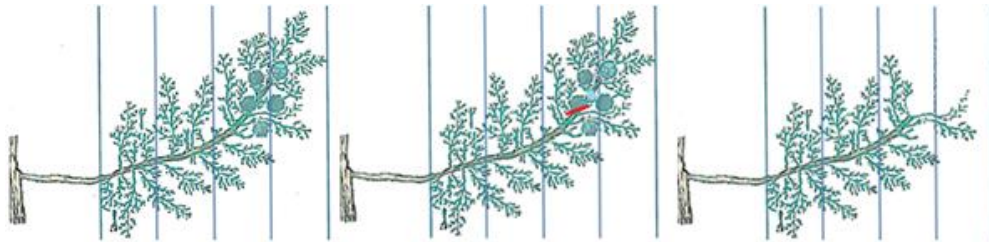
PODA D'UN BRANQUILLÓ

- En el cas particular d'una branca de xiprer de color verd a marró brillant, com a màxim només es pot treure **la meitat de la part verda** de la branca. Si es poda més hi ha perill que s'assequi tota la branca.
- Si es treballa amb branques més joves, amb troncs verds, aquests responen bé a la poda i es pot eliminar més de la meitat de la part verda de la branca.

Podar la meitat de la branca amb fulles verdes

- No totes les coníferes segueixen aquest patró. Per exemple, les coníferes glauques són més sensibles a la poda, i només toleren l'eliminació màxima d'una quarta part blava de la branca.

Podar una quarta part de la branca amb fulles blaves

- En canvi, en el cas del x *Cupressocyparis leylandii*, la poda pot ser més severa, ja que rebrota fins i tot del tronc.

A la part superior o zona **horitzontal**:

- Admet una poda més severa.
- Per mantenir l'alçada de la vorada, cal reduir-la cada tres anys per sota de l'alçada establerta. Així s'aconsegueix rejuvenir el brancatge superior, s'obté una alçada regular i s'evita que quedin monyons a causa de tallar sempre a la mateixa alçada.

La millor **època** per realitzar aquesta poda és a la tardor i a l'hivern.

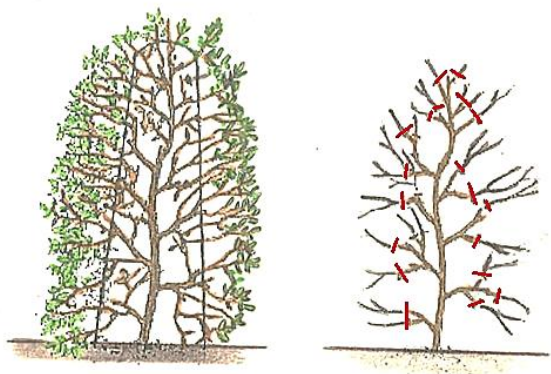
2.2.4. Poda de reformació

L'**objectiu** de la poda de reformació és regenerar, rejuvenir i recuperar l'estructura original de la tanca vegetal. S'aplica bàsicament a les tanques formals, però es pot fer puntualment a les tanques informals.

Consisteix a fer podes dràstiques als eixos estructurals de la planta (branques primàries i secundàries). Es fa bàsicament quan una tanca vegetal està envellida o té una amplada i una alçada excessiva.

Criteris específics

- És important conèixer la capacitat de resposta i el vigor de les espècies que formen les tanques vegetals abans de podar-les.
- En el cas de tanques vegetals sensibles a la poda, la reformació s'ha de fer en dos o tres anys. Si la resposta a la poda és dolenta, la millor solució és substituir-les i plantar-ne de noves.
- Després d'una poda dràstica l'arbust reacciona amb brotades descontrolades. Per tal d'organitzar la seva nova estructura s'han de fer actuacions lleugeres i més freqüents.
- Quan una tanca vegetal ha envellit excessivament i genera tiges molt llargues o ha perdut les fulles de la part inferior amb la poda de reformació es provoca la sortida de llucs o "xucladors". Aquests són els encarregats de generar una nova estructura i substituir les parts envellides eliminades.

Procés de la poda de reformació

- Abans de fer la poda de reformació cal observar l'estructura de la tanca vegetal i determinar per on s'han de tallar les branques primàries, que són les que donaran la nova estructura de la vorada.
- Manteniu les branques que estiguin ben col·locades i que ocupin el seu lloc sense interferir l'espai d'altres. Cal eliminar o reduir les que vinguin de les altres zones.

- Un cop reduïdes les branques primàries en una poda de reformació, el volum total de la tanca vegetal és bastant inferior al que hi havia.
- Després de la brotada de la primavera és necessari fer una tria dels nous brots, s'han d'estructurar de nou, guiant-los o eliminant-los per tornar a formar els eixos secundaris.
- Al setembre, amb la nova brotada, creixen els eixos terciaris que ens permetran donar l'estructura de la tanca vegetal. Depenent de l'espècie i el vigor, aquest procés es pot allargar més d'un any.

La millor **època** per fer aquesta poda és a finals de la tardor o a l'hivern, que és quan la planta entra en la fase de parada vegetativa.

2.2.5. Poda de formació

L'**objectiu** de la poda de formació és formar una estructura de branques secundàries i terciàries ben distribuïdes en espècies joves de nova plantació, buscant la simetria de l'element vegetal. S'aplica en tanques formals.

Consisteix a crear un entramat de branques estructurals secundàries i terciàries per tal d'aconseguir la forma i el volum desitjats. Com més simètrica sigui la tanca vegetal el resultat final serà més dens i uniforme.

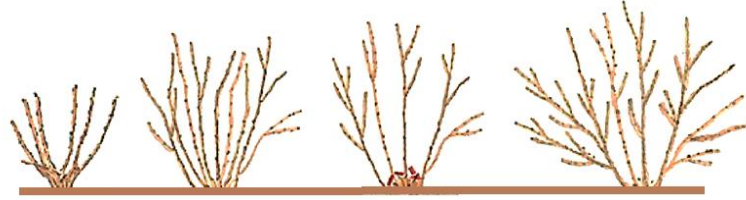
Criteris específics

- En aquest tipus de poda és fonamental conèixer les espècies, el seu model de creixement i les fases del desenvolupament.
- Aquesta poda es fa al llarg dels primers anys. Segons l'espècie, el procés de formació pot durar entre dos i quatre anys i pot requerir un mínim de dues a tres actuacions al llarg de l'any.

Procés de la poda de formació

- Abans de fer la poda de formació, cal observar l'estructura existent de cadascun dels vegetals que componen la tanca vegetal i determinar les branques secundàries que s'han de podar, que són les que definiran la forma de la vorada.
- La poda comença des de la part inferior i us heu d'anar desplaçant cap a la part superior.
- Cal mantenir les branques secundàries que estiguin ben col·locades i que ocupin el seu lloc sense interferir en l'espai de les altres. Cal eliminar o reduir les que vinguin d'altres zones.

- Amb aquestes podes se seleccionen, eliminen o escurcen les branques secundàries, tallant-les per sobre d'una gemma o un brot, i així es defineix, successivament, l'estructura de la tanca vegetal.
- Al final del procés de formació, cal reorganitzar les branques terciàries. Aquestes són les que formen o estructuren el perímetre de la tanca vegetal.

La millor **època** per fer aquesta poda és a finals de la tardor o a l'hivern, que és quan la planta entra en la fase de parada vegetativa.

2.2.6. Poda informal

Dins les tanques retallades formals es troben les tanques informals. Són les que mantenen un aspecte natural de creixement i són les més semblants a les tanques lliures.

L'**objectiu** de la poda informal és aconseguir un aspecte de la tanca vegetal el més natural possible.

Consisteix a fer una poda de contenció només actuant en l'alçada i el volum de la planta, respectant al màxim el seu model de creixement. Generalment disposen d'espai suficient per créixer de manera més o menys lliure.

Generalment són podes que es fan en tanques vegetals que s'utilitzen per limitar espais perimetrals o preservar i protegir espais creant pantalles (tallavents, tanques defensives amb punxes, tanques per ocultar espais no desitjats...).

Criteris específics

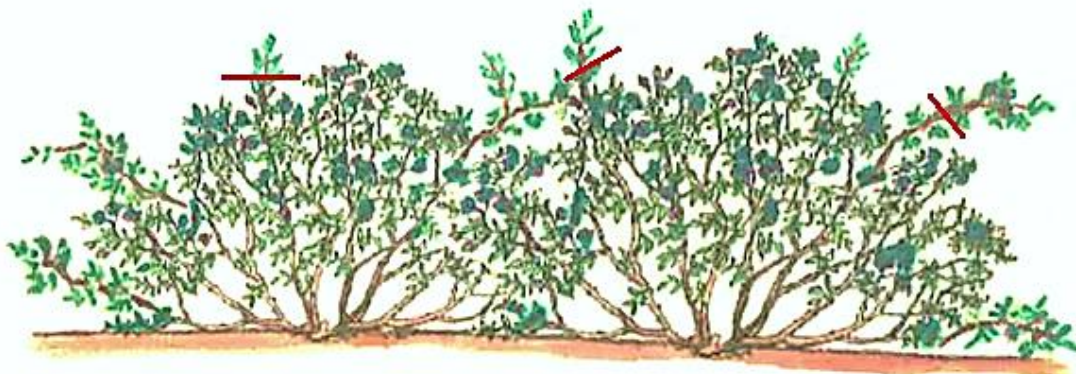
- Per aconseguir un aspecte el més natural possible, en acabar la poda gairebé no s'ha de notar que s'ha actuat.
- No es fan servir les cordes per perfilar-la.
- En una tanca vegetal envellida o que ha crescut massa, la intervenció és una poda de reformació per tornar-la a deixar a la mida que ens interessa.
- És possible deixar les restes de poda de mida petita sota la tanca vegetal informal sempre que no siguin gaire visibles. Cal retirar els objectes urbans (papers, llaunes, fustes...). Fent aquesta operació, es facilita la vida als microorganismes que intervenen en el procés de descomposició de la matèria orgànica.
- Aquestes tanques vegetals són adequades per a la biodiversitat, es deixen florir i fructificar. La poda s'hauria de fer fora dels mesos de reproducció i nidificació dels

petits ocells de sotabosc, que correspon, de manera general, al període entre març i juliol.

Procés de la poda informal

- Observar tota la tanca vegetal per decidir per on reduïrem l'alçada i l'amplada de les plantes. Sempre procurar mantenir una forma el més natural possible.
- Començar a podar primer per la part superior (zona horitzontal) i continuar per les parts laterals (zona vertical).
- Escollir i podar tots els brots o branques que sobresurten de l'alçada i amplada definida fent pinçaments.
- Si la tanca vegetal es troba a sota dels arbres i l'objectiu del disseny és crear una pantalla visual, deixeu que la capçada dels arbres i les branques dels arbusts s'arribin a tocar, controlant únicament l'amplada de l'arbust. En zones de circulació de trànsit intens se seguirà el mateix criteri, ja que l'objectiu d'aquesta plantació és crear pantalles naturals que protegeixin del soroll i la contaminació.
- Si la tanca vegetal es troba a sota dels arbres i l'objectiu del disseny no és crear una pantalla visual, s'ha de procurar separar les capçades dels arbres amb les branques dels arbusts, creant zones buides entre ells. Així s'aconsegueix un espai més obert, ja que les branques de les capçades dels arbres no interfereixen amb les dels arbusts i obtenim més camp de visió.
- De les branques que sobresurten només elimineu les més altes, ja que són les que poden desvirtuar el perfil de la tanca vegetal. Aquestes s'han de tallar completament des de l'interior per evitar que es vegin els talls de poda.

La millor **època** per fer aquesta poda és a la tardor o a l'hivern quan la planta es troba en repòs o després de la brotada, molt entrada la primavera.

2.2.7. Poda de vivaces

L'**objectiu** de la poda de vivaces és aconseguir el rejuveniment d'aquest tipus de plantes.

Consisteix a retirar tota la part seca de la planta des de la base, deixant la part radicular perquè pugui rebrotar a la primavera.

Generalment es troben tanques vegetals formades per vivaces arbustives o semiarbustives, rizomatoses i gramínies.

Vivaces arbustives i semiarbustives

Aquestes vivaces poden ser caduques (o semicaduques) i persistents.

Les **vivaces caduques** (o semicaduques) poden perdre la part aèria durant l'estació desfavorable. L'actuació de poda que cal fer és eliminar tota la part aèria de la planta. Es tallen les branques a 2 o 3 cm per sobre del nivell del sòl. Són plantes que rebroten des de la base. Amb aquesta actuació es provoquen brotades vigoroses i en alguns casos floracions espectaculars. L'**època** de poda és a l'hivern.

Les **vivaces persistents** es poden una vegada iniciada la brotada. En aquests casos es fa una poda de reducció i aclarida, ja que aquestes presenten branques lignificades i són plantes menys vigoroses. L'**època** de poda és a la primavera.

Rizomatoses

L'**objectiu** de la poda consisteix a eliminar les fulles seques i les tiges florals marcides, respectant les fulles de la base de la planta.

Són plantes en què cada 4 o 5 anys, a causa del seu envelliment, s'ha d'aixecar el grup, fer divisió dels rizomes i seleccionar els més joves i vigorosos i tornar a plantar-los. Amb aquesta actuació aprofitarem per treballar i millorar el sol fent esmenes i aportant matèria orgànica.

En llocs on la temperatura pot baixar sota zero, un cop la seva part aèria s'ha assecat, és convenient extreure-les de terra i estacionar-les en un lloc sec i fosc per tornar-les a plantar a la primavera.

Gramínies

Si són **persistents** i vigoroses feu una poda de contenció i renovació a principi de primavera, ja que si es vol un port atractiu durant un llarg període de temps és necessari retallar-les un cop a l'any, i també són un bon lloc de refugi per a la fauna durant l'estació desfavorable.

Si són **caduques** es poden fer dues actuacions:

- Podar-les en el moment que s'assequen. A la tardor algunes espècies de gramínies s'assequen completament, les fulles tenen un color palla, es trenquen i cauen. En aquest moment és convenient fer una poda anual.
- Podar-les a l'entrada de la primavera abans de la brotada. Les fulles seques, durant tot l'hivern, aporten un valor ornamental al paisatge, a més a més són un bon lloc de refugi per a la fauna durant l'estació desfavorable.

3. TREBALLS PER FER DESPRÉS DE LA PODA DE LES TANQUES VEGETALS

Un cop s'acaba una poda, s'ha de procedir a retirar el material vegetal eliminat. Aquestes restes es consideren residu vegetal i s'ha de tractar d'acord amb el que estableix el procediment ambiental PMA/11.

La zona d'actuació ha de quedar neta, lliure de trossos de brancatge i fulles. També cal assegurar que no quedi cap eina oblidada a terra o penjada en alguna branca. És molt important desinfectar bé les eines abans de desar-les.

Els treballs que cal fer després d'una poda són els següents:

- **Eliminació d'herbes espontànies no desitjades**
Cal extreure les herbes espontànies no desitjades amb les seves arrels de tot l'espai que envolta els eixos estructurals de la tanca vegetal. D'aquesta manera es redueix la competència per un mateix espai i s'augmenta la disponibilitat de matèria orgànica i aigua.
- **Entrecavada**
Amb el pas del temps el sòl es va compactant, principalment degut a la pluja i el reg. L'absorció d'aigua i oxigen disminueix, augmenta la pèrdua d'aigua per escolament i s'accelera el procés d'erosió del sòl.
Una entrecavada superficial a la base de la tanca vegetal millora l'estructura del sòl.
- **Aplicació d'esmenes/ adobat**
L'esmena orgànica és d'origen vegetal o animal i s'utilitza fonamentalment per mantenir o augmentar el contingut de matèria orgànica del sòl. A més, en millora les propietats fisicoquímiques i l'activitat biològica.

L'aportació d'esmenes i adobs està indicada sobretot després de fer podes d'aclarida o de reformació, en què és necessari aportar terra vegetal i adobs orgànics.

Si s'observa atac de plagues, cal treballar bé la terra de la base de la tanca vegetal amb aportacions d'esmenes i d'adobs orgànics i regs abundants. Una tanca vegetal ben nodrida afronta l'atac de plagues amb més garanties d'èxit.

- **Regs**

Les tanques que han patit una poda d'aclarida o de reformació tenen altes necessitats hídriques per la pèrdua d'una bona part del fullatge i brancatge.

Per facilitar el procés de brotada, els regs han de ser abundants i setmanals durant el període d'activitat vegetativa.

- **Neteja**

En tanques lliures retireu el brancatge més gran o voluminós i les restes vegetals més petites com ara fulles o branquillons no es necessari recollir-les, només cal retirar els objectes urbans com ara papers, llaunes, fustes, etcètera.

Fent aquesta operació es facilita la vida als microorganismes que intervenen en la descomposició de la matèria orgànica, i s'aporta nutrients a les plantes.

En tanques retalles és necessari retirar totes les restes vegetals produïdes per la poda i tots els objectes urbans com ara papers, llaunes, fustes, etcètera.

4. LA BIODIVERSITAT EN TANQUES VEGETALS

Segons els criteris de disseny de les tanques vegetals:

- Les tanques vegetals dobles o triples promouen més la biodiversitat que les tanques simples.
- En termes de biodiversitat és millor una agrupació d'elements vegetals que un element vegetal aïllat. La plantació feta en masses té un caire més natural i s'aconsegueix així, una major estructura vegetal per facilitar la nidificació dels ocells i l'establiment de microconnectors verds per al desplaçament de la fauna.
- Les tanques pluriespecífiques, formades per més d'una espècie, i les tanques formades per diversos estrats (arbori, arbustiu o subarbustiu) són recomanables per potenciar la biodiversitat de l'espai.
- Les tanques vegetals lliures són les que més afavoreixen l'augment de biodiversitat.

Tanques vegetals lliures

Pel seu manteniment mínim van a favor del desenvolupament dels processos naturals, augmentant la qualitat ecològica de l'espai. S'utilitzen als parcs i jardins per remarcar el caràcter natural de l'espai i per conservar i millorar la biodiversitat de l'entorn. Cal incentivar-ne la creació fent ús d'espècies autòctones per augmentar floracions i

fructificacions interessants per a la fauna. L'estructura arbustiva és necessària per al bon desenvolupament dels cicles biològics i és un factor de biodiversitat que cal tenir en compte: ofereix llocs de reproducció, nidificació, refugi i desplaçament per a petits ocells de sotabosc i altres mamífers, fructificacions com a recurs alimentari per a les aus de la zona (els fruits són aliments importants per als ocells, sobretot aquelles espècies que fructifiquen a la tardor-hivern i afavoreixen la disponibilitat d'aliment en un període de l'any amb pocs recursos alimentaris), espais de reproducció, posta, descans o hibernació per a la fauna invertebrada, zones d'acumulació de fullaraca per facilitar refugi de petits invertebrats i de la fauna edàfica. Alhora, moltes de les espècies d'arbusts autòctons són planta nutrícia de papallones, de manera que les femelles adultes busquen espècies concretes per fer-hi la posta perquè les futures eruges s'alimentin de les seves fulles (*annex 5: vegetació interessant per a la fauna*).

També, les tanques vegetals retallades amb flors i fruits són molt atractives per a la fauna i els insectes pol·linitzadors, que busquen el nèctar de les flors, sobretot en les flors senzilles, on els és més fàcil accedir.

En general, de març a juliol, cal anar amb compte amb la possibilitat que diverses espècies d'aus puguin haver iniciat processos de nidificació en les tanques vegetals arbustives a podar (*annex 6: Ocells de sotabosc*). Moltes d'aquestes aus són espècies protegides per normativa (Decret legislatiu 02/2008 de la Llei de protecció dels animals). Aquesta normativa diu que causar danys o molèsties a les espècies, i també als seus nius, pot ser constitutiu de sancions administratives o d'aplicació del codi penal. Per tant, sempre que es pugui, cal respectar el període de nidificació de les aus.

Quan per determinades casuístiques no sigui possible respectar aquest període, per evitar impactes sobre les aus nidificants en les tanques vegetals cal fer una revisió exhaustiva prèvia a l'inici de les tasques de poda per tal de detectar la presència o absència de nius actius d'ocells. En cas de presència, cal aturar la poda acompanyant la no actuació de senyalística informativa (*annex 7: senyals informatives*).

5. ASPECTES GENERALS DE SEGURETAT I PREVENCIÓ

En el retall de tanques vegetals s'han de seguir unes **pautes bàsiques de seguretat** per fer els treballs de forma eficaç i segura:

- Cal mantenir els voltants nets d'acumulacions de farda vegetal o d'eines, per evitar caigudes.
- Cal evitar treballar per sobre les espatlles.
- Cal mantenir les eines ben esmolades i en perfecte estat.
- Feu servir l'eina adequada per a cada diàmetre de tall.
- Sempre que no s'estigui utilitzant l'eina per tallar, cal portar la fulla de tall protegida o bé la tisora tancada.
- No deixeu les eines penjades als arbustos, escales, etcètera, ni clavades a terra quan no es facin servir.
- Senyalitzeu la zona on es treballa si és a prop de vies de circulació de vehicles i useu roba d'alta visibilitat.
- En tasques perllongades, sobreesforços o moviments repetitius cal fer rotació

- del personal o pauses durant la jornada laboral.
- Extremeu les precaucions en tanques amb punxes. Es recomana fer servir màniga llarga.
 - En cas que es faci ús de la **retalladora de tanques**, cal seguir les indicacions del *Manual de prevenció de riscos laborals en jardineria*.
 - En cas que es faci ús de la **plataforma**, cal seguir les indicacions següents:
 - Abaliseu la zona de treball.
 - No estigueu dins la zona de treball abalisada.
 - No estigueu dins la zona de treball de la maquinària en moviment.
 - No doneu l'esquena a la maquinària.
 - I seguïu les indicacions del *Manual de prevenció de riscos laborals en jardineria*.
 - En cas que feu ús de **motoserra i bastides**, cal fer la formació específica corresponent, i tenir el certificat d'aptitud mèdica favorable.
 - En cas que feu ús de la **plataforma elevadora** de persones, cal disposar del carnet de conduir B, expedint abans del desembre del 2009, o el carnet C, el carnet de plataforma elevadora i el certificat d'aptitud mèdica favorable.

Equips de protecció individual necessaris

- **Roba d'alta visibilitat** per ser detectats ràpidament i evitar atropellaments.
- **Ulleres de protecció** per evitar punxades, projeccions de partícules als ulls o brosses als ulls.
- **Calçat de seguretat** amb puntera i sola reforçada per evitar caigudes de materials als peus i punxades de vidres, punxes, etcètera.
- **Guants** per evitar punxades, rascades, talls...
- **Mascareta** antipartícules quan en moure el brancatge s'aixequi molta pols o pol·len.
- **Casc de seguretat** quan es tallin branques per sobre del nivell del cap en tanques altes.

Si es fa servir la **retalladora de tanques elèctrica**:

- Ulleres de protecció
- Guants
- Protectors auditius
- Mascareta antipartícules si s'aixeca pols
- Calçat de seguretat

Si es fa servir la **retalladora de tanques telescòpica elèctrica**:

- Ulleres de protecció
- Guants
- Protectors auditius
- Mascareta antipartícules si s'aixeca pols
- Calçat de seguretat
- Casc

Si es fa servir la **tisora i xerrac telescòpic**:

- Ulleres de protecció
- Guants
- Mascareta antipartícules si s'aixeca pols
- Calçat de seguretat
- Casc

Si es fa servir la **tisora elèctrica**:

- Ulleres de protecció
- Guants
- Calçat de seguretat

Si es fa servir la **motoserra elèctrica**:

- Equip antitall complet: guants, pantalons o camals, manigots de seguretat i botes de seguretat antitall.
- Ulleres protectores
- Protectors auditius
- Mascareta antipartícules

Si es fa servir la **motoserra telescòpica elèctrica**:

- Ulleres de protecció
- Guants
- Protectors auditius
- Mascareta antipartícules si s'aixeca pols
- Calçat de seguretat
- Casc

Si es fa servir la **plataforma elevadora**:

- Calçat de seguretat
- Casc
- Equip anticaiguda

Si es fa servir la **bastida**:

- Calçat de seguretat
- Casc
- Equip anticaiguda
- Guants

Si es fa servir la **plataforma**:

- Calçat de seguretat
- Casc
- Arnès de seguretat
- Guants

Si es fa servir l'**escala amb tarima**:

- Calçat de seguretat
- Casc
- Guants
- Equip anticaiguda a més de dos metres del terra dels peus

6. EINES MANUALS I EINES ELÈCTRIQUES

En el retall de tanques vegetals es fan servir escales, bastides o plataformes.

Per evitar el risc de propagació de malalties vegetals, cal netejar periòdicament les eines de tall amb una solució desinfectant, al 70% d'alcohol.

Eines manuals

Per a la poda d'arbustos, cal fer servir diferents tipus d'eines manuals, depenent del perímetre de tall de la branca:

- **Tisores de mà** (per fer talls fins a 2,5 cm)

Useu-les en el retall de tanques de fulla ampla, en la poda d'aclarida de les tanques de fulla petita, coníferes i tanques naturalitzades.

- **Tisores de dues mans**

Useu-les en tanques normalment de fulla petita i coníferes. També es poden fer servir en fulla gran, però després cal repassar els talls mal fets amb la tisora de mà.

- **Tisores franceses** (per fer talls de 2,5 a 5 cm)

Useu-les en qualsevol classe de tanca vegetal.

- **Tisora de perxa o telescòpica** (per fer talls de fins a 2,5 cm)

Useu-les en tanques vegetals altes, només en podes en verd o perfilaments.

- **Xerrac de jardiner** (per fer talls de més de 5 cm)

Useu-lo en qualsevol classe de tanca vegetal.

- **Xerrac de perxa o telescòpic** (per fer talls d'entre 5 i 7 cm)

Useu-lo en tanques vegetals altes, només en podes en verd.

Eines elèctriques

- **Retalladora de tanques, motoserra de perxa o telescòpica elèctrica**

Empreu les dues eines en tanques vegetals altes, només en podes en verd o podes de formació i aclarida en tanques de fulla caduca.

- **Retalladora de tanques**

Empreu-la en tanques de fulla petita, en podes en verd per perfilar i coníferes. També s'utilitza per perfilar tanques de fulla gran (cal repassar-ho després amb la tisora de mà).

- **Tisora elèctrica**

Empreu-la en tanques de fulla gran, en podes de formació d'aclarida, reformació, poda en verd, etcètera.

- **Motoserra elèctrica**

Useu-la depenent del perímetre de tall de la branca, estalviant esforços i temps d'execució.

Annex 1: EINES MANUALS Eines de poda

Tisora d'una mà i funda
Tijera de una mano y funda

Tisora francesa
Tijera francesa

Tisora de dos mans
Tijera de dos manos

Xerrac
Serrucho

Xerrac telescòpic
Serrucho telescòpic

Tisora telescòpica
Tijera telescòpica

Annex 2: EINES ELÈCTRIQUES Maquinària de poda

**Tisora elèctrica
Tijera elèctrica**

**Tisora telescòpica elèctrica
Tijera telescòpica elèctrica**

**Motoserra elèctrica
Motosierra elèctrica**

**Motoserra telescòpica elèctrica
Motosierra telescòpica elèctrica**

**Retalladora de tanques elèctric
Recortadora de setos elèctric**

**Retalladora de tanques telescòpic elèctric
Recortadora de setos telescòpic elèctric**

Annex 3: ESTRUCTURES MÒBILS UTILITZADES EN LA PODA Escala, bastides i plataformes

**Plataforma
Plataforma**

**Plataforma
Plataforma**

**Bastides
Andamios**

**Escala amb tarima
Escalera con tarima**

Plataforma elevadora
Plataforma elevadora

Plataforma elevadora furgoneta
Plataforma elevadora furgoneta

Plataforma ascensor
Plataforma ascensor

Annex 4: EINES MANUALS I VEHICLES DE NETEJA I RECOLLIDA
Eines manuals de neteja i recollida

Escombra de jardiner metàl·lica
Escoba de jardinero metálica

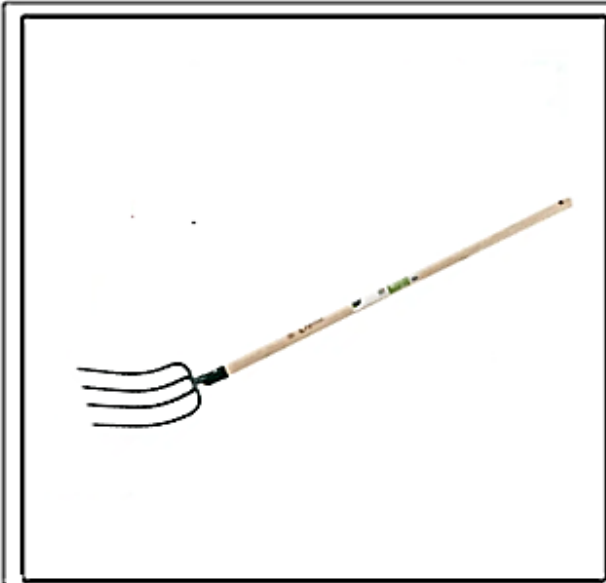
Escombra de jardiner de plàstic
Escoba de jardinero de plástico

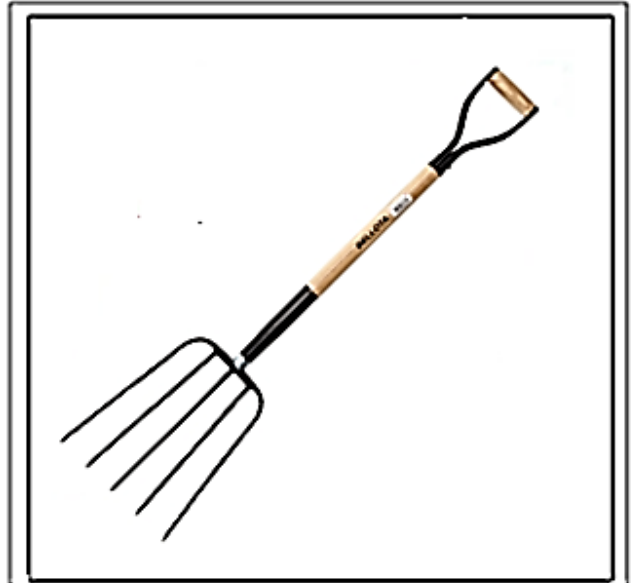
Raspall escombriaire
Cepillo barrendero

Escombra de bruc
Escoba de brezo

Forca de quatre puntes
Horca de cuatro puntas

Forca de cinc puntes
Horca de cinco puntas

Pala de punta
Pala de punta

Pala quadrada
Pala cuadrada

Cabàs d'escombriaire
Capazo de barrendero

Cabàs de goma
Capazo de goma

Carretó
Carretilla

Vehicles de recollida

Vehicle elèctric
Vehículo eléctrico

Vehicle de benzina
Vehículo de gasolina

Annex 5 : VEGETACIÓ INTERESSANT PER A LA FAUNA

OCELLS

Arbutus unedo
Buxus sempervirens
Cornus sanguinea
Crataegus monogyna
Juniperus communis
Juniperus oxycedrus
Juniperus phoenicia

Laurus nobilis
Myrtus communis
Phillyrea angustifolia
Pistacea lentiscus
Pistacea terebinthus
Prunus spinosa

Quercus coccinea
Rhamnus alaternus
Rhamnus lycioides
Ruscus aculeatus
Sambucus nigra
Viburnum tinus

POLLINITZADORS

Atriplex halimus
Bupleurum fruticosus
Cistus sp
Daphne gnidium

Erica arborea
Erica multiflora
Phlomis herva venti
Rosmarinus officinalis

Salvia officinalis
Spartium junceum
Vitex agnus- castus

PAPALLONES

Arbutus unedo
Cistus albidus
Cistus salviifolius
Colutea arborescens

Crataegus monogyna
Globularia aypum,
Rhamnus alaternus
Rosmarinus officinalis

Ruta chalapensis
Spartium junceum
Thymus vulgaris

Annex 6 : OCELLS DE SOTABOSC

Tallarol de casquet (*Sylvia atricapilla*)

Mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*)

Pit roig (*Erithacus rubecula*)

Rossinyol bord (*Cettia cettia*)

Tallarol capnegre (*Sylvia melanocephala*)

Merla (*Turdus merula*)

Cargolet (*Troglodytes troglodytes*)

**Aquest vegetal no s'ha podat
per respectar el període de
nidificació dels ocells**

Ajuntament de
Barcelona

8. GLOSSARI

Arbust: planta llenyosa generalment ramificada des de la base, d'uns 5 metres d'alçària màxima, i generalment mancada de tronc principal.

Borró floral: gemma que neix a l'axil·la d'una bràctea i porta una flor a l'extremitat.

Borró latent: brots que no es desenvolupen durant el primer any o que fins i tot queden aturats al llarg dels anys següents a causa de la latència.

Branca nova: cadascuna de les parts noves en què se subdivideix el tronc o tija d'una planta.

Coll de la planta: part de la planta on s'uneix el tronc amb el sistema radical.

Dendròmetre: aparell per mesurar, mitjançant l'observació directa des de terra, l'alçària dels arbres i de vegades també altres paràmetres, com ara diàmetres, àrea basal d'una massa forestal, etcètera. En el cas de les tanques vegetals, el dendròmetre és un tipus de plantilla que actua com a instrument de mesura i permet determinar l'altura i l'amplada de la figura que s'ha de retallar.

Dominància apical: la dominància apical és el fenomen pel qual la tija central principal de la planta domina sobre les altres tiges del costat. En una branca la tija principal és dominant sobre els branquillons del costat.

Fenologia: branca de l'ecologia que descriu i estudia la resposta dels organismes als factors climàtics i especialment les relacions entre els factors climàtics i les manifestacions estacionals o periòdiques dels organismes.

Folíol: cadascuna de les divisions d'una fulla composta.

Gàlib: perfil exterior màxim que es pot donar a la secció.

Meristema: teixit vegetal de tipus embrionari, integrat per cèl·lules no diferenciades capaces de dividir-se.

Mesotonia: tendència a afavorir la brotada de les gemmes de la porció intermèdia de cada ramificació, en comptes de les apicals o de les basals, que manifesten alguns vegetals, principalment herbes i arbusts.

Primordi: òrgan en el seu primer estadi de formació.

Tija floral: cua d'una flor o d'una inflorescència.

Tira-saba: branca o branquilló lateral que s'ha de deixar en podar una branca d'ordre superior.

Tisora de mà: eina de diverses formes emprada per podar els arbres, els arbusts, etcètera.

Tisores d'enclusa: eina de diverses formes amb una fulla fina i una altra fulla com a suport de la gavineta fina. Ganiveta usada per podar els arbres, els arbusts, etcètera.

Tisores franceses o podadores: eina de fulles llargues proveïda de mànecs llargs de fusta o metall.

Vigor: força que tenen les plantes per rebrotar.